GALENVS

DE OSSIBVS,

Ferdinando Balamio Siculo interprete.

PAVLO III.
PONT. MAXIMO.

Ferdinandus Balamius. S.

VLTA Hippocrates & Erasistratus de Anatome tradiderunt, quæ à Galeno deinde copiosius accuratiusq; tractata sunt. Is enim Romæ sub Antonini primum, mox sub Marci Aurelij Imperio, quæ ad exquisitam singulorum membrorum, ac minutarum quoque particularũ dissectionem pertinent, diligentissime scripsit. Nihilq; quo interiorum sedes, figura, ordoq; ac magnitudo dignosci posset, prætermisit. Dissectis non hominum tantummodo, sed simiarum quoq; & cæterum animantium corporibus, quæ aliquam nobiscum similitudinem habent. Namq; hæc ubi prudenti Medico explorata compertaq; sunt, aptius tutiusq; remedia imponuntur, ac fœlicius quoq; curationes cædunt. Extat huius de Anatome libri nouem, deerat cum nonnullis alijs, de ossibus liber. Cumq; superioribus mensibus Florentiæ in Medicea Bibliotheca plures de luxationibus, deq; alijs, quæ ad rem chirurgicam faci-

unt, reperirentur Autores, uno contenti codice, eóque uetustissimo, hunc negligenter scriptum, multisque mendis, & temporum iniuria deprauatum, Clemens VII. Pont. Maximus, Iano Laschari uiro Doctissimo tradidit, qui ut iam pridem hunc librum è graeciae ruinis crutum seruauerat, sic summo cum studio curáque innumeris purgatum uitijs, in pristinam propè formam eum restituit. Inter eos Autores Galenus de ossibus inerat, quem cum à plerisque Clemens desiderari animaduerteret, mihi praecepit, ut illum ad studiosorum usum transferrem. Quod me pro uiribus libentissime facturum recepi, tum ut illi cui debebam obtemperarem, tum ut alijs Anatomes libris, id quoque quasi membrum ab ijs tandiu diuulsum distractumque coniungerem, simulque ut hac lucubratiuncula tanquam praegustatione quadam, caeteri ad reliquum operis, quod pulcherrimum est, apprimèque necessarium perficiendum inuitentur. dumque ad iniuncti mihi negocij metam properarem, Princeps ille excessit è uita. Quare tuae nunc erit benignitatis, cum in illius locum, ac potestatem suffectus sis, laborē hūc nostrum, qui tibi iure debetur non aspernari. In quo magnam mihi spem affert singularis tua eximiaque doctrina, praecipuumque graecarum latinarumque littera

rum studium, in quibus tantopere excellis, ut quicquid non fuerit graue & elegans, offendat tuarum aurium iudicium peritissimum. Adde etiam quod in hoc tui Pontificatus initio, ita præclaris quibusq; rebus, publicisq; omnibus commodis & ornamentis studes, ut quæ ab optimo, omniumq; bonarum artium ac uirtutum amantiss. Principe speranda sunt, à te cumulatissime expectari possint.

Vale.

GALENVS
DE OSSIBVS AD TYRONES

Ferdinando Balamio Siculo interprete.

EX Ossibus singula per se qualia sint, tum quam inuicem structuram habeant, nota (ut arbitror) medico esse debent, si recte ea, quum uel franguntur, uel sua sede dimouentur, curaturus est. quo fit, ut in omnibus quæ ad medicinam pertinent, perspicuũ sit, quod secundum naturam est, tanq̃ scopum habendum esse. Nam cui id ignotũ est, minime intelliget, neq; ubi à sua natura læsa loca distrahuntur, neq; qua ratione ad id quod secũdum naturam est adduci debeant, itemq; nec morborũ notitiam assequi, nec rectam illorum curationẽ poterit. Sunt autem ossa ex animantis partibus durissima & aridissima, maximéq; terrestria. Hæc tanq̃ fundamenta quædam ad uniuersam corporis substantiam sustentandam subijciuntur, in ijsque omnia adnascuntur, stabiliunturque. Ex ossibus, quædam grandia & ampliter concaua sunt, ac medullosa; quædam parua ac solida & sine medulla, nec caui quicquam, quod sensu dignosci queat, in se habent. Grandibus, magna ex parte in

extremo, aliorum ossium appendices adnascuntur, utpote humero, superius, cubito, inferius, radio uero ac femori, itemq́ tibiæ ac suræ, infra supraq́. Maxilla inferior medullosa est, & adnascentis appendicis expers. sed ex eius extremis partibus, quæ infra est, per symphysin, quasi coalitum dicas, unitur. Supra, in duos processus, in coronen uidelicet quæ in acutum tendit, ac ceruicem tantum, desinit. Apophysis quoq́, quasi processus, ab Epiphysi, hoc est ab adnata appēdice, differt. nāque Epiphysis est ubi os cum osse ad unionem coit. Apophysis uero, totius ossis pars est. Fortasse autem oportet, de alijs quibus in hoc opere usuri sumus nominibus disserere, ne dum hæc enarramus, uel obscuriora reddantur, nominibus sine declaratione utentes, uel series continuata doctrinæ interrumpatur, quicquid occurrerit explicare semper uolentes. Sed meo iudicio hinc quam optime initium sumendum est. Humani corporis ossium inuicem cohærentium uniuersa compactio sceletos appellatur. Iamq́ nō nulli qui de ossibus disseruerunt libros suos ad hunc modum inscripsere περὶ σκελετῶν. Modus autē quo ossa componuntur, genere quidem duplex. Alia enī per articulum, Alia per symphysim coniunguntur. Hæc utraq́, species differentiasq́ plures habent. Ar

ticulus enim naturalis ossium compositio est. Ossium uero naturalis unio, symphysis appellatur. utriusq; autem diffinitioni, dictio hæc NATVRALIS indita est, quandoquidem luxata inter se cohærent, fractaq; superinducto callo uniuntur, sed non per naturam. Ab Hippocrate, alterius ex cohærentibus ossibus extrema pars, articulus frequenter nuncupatur, ea scilicet quæ orbiculata est, ac in proximum cauum inseritur. Articuli autem, differentiæ duæ sunt, Diarthrosis uidelicet quæ dearticulatio, ac Synarthrosis, quæ coarticulatio dici potest, eæq; inuicem pro motus quantitate discrimen recipiunt. Dicitur enim Diarthrosis ossium structura, quorum motus euidens est. Synarthrosis, ossium quoq; compositio est, quæ neq; ualidum, neq; manifestum, sed obscurum difficilemq; habent motum. Quod autem nullum discrimen sit, siue ossium structuram, siue compositionem, siue cohærentiam dixeris, perspicuum est. Diarthroseos triplex est species, Enarthrosis uidelicet, Arthrodia, ac Ginglymos, sic enim a recentioribus medicis appellantur, priscis autem non fuere admodum nota, uerum τὸ ἐναρθροῦσθαι καὶ τὸ ἀρθρωδῶς καὶ τὸ γιγλυμοειδῶς ἀλλήλοις συμβάλλειν. præter hæc etiam has uoces arthrodes ac ginglymoeides

in illorum scriptis deprehendimus. Quamobrem minime forsitan absurdum fuerit, si ad euidentiorem doctrinam nomina confingamus, ea ipsa uidelicet à subiectis rebus deriuantes. Est ergo Enarthrosis quum excipiens cauum altum admodum est, caputque quod in id inseritur oblongum. Arthrodia uero quæ cauum leniter & in superficie, & capitulum etiam depressum habet. Oblongum autem, & depressum capitulum dicimus, ad ceruicem id ipsum cui adnascitur referentes. Ceruices, tenues ossium sunt processus, earum extremum, quod crassius & orbiculatum est, caput nominatur. Quum uero in mucronem processus desinit, non ceruix, sed corone seu coronon nuncupatur. Ex cauis capitula excipientibus, quod altius descendit cotyle, hoc est acetabulum (id enim nomen medici omnes usurpare sunt soliti) quod in superficie situm est, ab ocularis sinus similitudine, Glene à nonnullis appellatur. Tertia Diarthroseos species quam ginglymon uocant, ea est, qua ossa sese inuicem ingredientia coniunguntur, quemadmodum uertebræ inter se, ac humerus cubitusque alligantur. Quanquam in his quædam sit differentia. Nam in uertebris media in utramque supra infraque appositam subit, Humeri uero ac cubiti mutuus ingressus est. Sy-

narthroseos quoque triplex est species. Sutura, Gomphosis, & Harmonia. Sutura compositio quædam est, ad consutarum rerum (ut pote quæ in capitis ossibus habetur) similitudinem. Hanc nonnulli dum explicare student, serratam compagem structuramque, alij in unguem commissuram esse definiunt, sed illi nobis, ut puto, patefaciunt, atque in memoriam reuocant, quum serræ inter se contrario occursu congrediuntur, ubi scilicet dentatæ alterius partes, in alterius sinus inseruntur: hi uero quæ in unguem committi dicuntur, quum Gibbæ uidelicet partes ad unguium figuram structæ, in sinus quibus apte excipi possunt subeunt. Harmonia uero ossium structura est per simplicem lineam, sunt autem nonnulla Maxillæ superioris, & quædam etiam capitis ossa ad hunc modum inter se iuncta. Gomphosis est quum ad instar claui os ossi infigitur, uerum id iam quoquomodo ambigitur, propeque ad symphysin accedit, quum scilicet quidpiam penitus infixum est, ut ne tantillum quidem ueluti dentes dimoueatur. Quod autem dentes haudquaque cum suis alueolis adnascantur, quum uel eruuntur, uel sua sponte decidunt planè patet. Sed quoniam species differentiasque omnium quæ ad articulum pertinent declarauimus, de Symphysi deinceps dicendum est.

Hæc autem primo dupliciter differt. Nanq; alia inter se inuicem ossa, Alia aliorum interuentu connascutur. Quæ fungosiora molliaq; sunt mutuo inter se, sicciora uero densioraq; nonnullis intermedijs coalescunt. Huius autem coalitus quem postremo diximus tres sunt differentiæ, quæ priscis nominibus carent, at qui recentioribus uti uolet, ea ab intermedijs, hoc est à cartilagine synchōdrosin, à neruis synneurosin, à carne syssarcosin appellare poterit. Cum uero de neruorum nominibus mentio à nobis facta sit, iure quidem fiet, si de his quoq; distinctè agemus. Tria itaq; (uti diximus) neruorum genera censentur, eaq; (nihil impedit) uel species uel differentias nominare. Ex neruis qui ex cerebro dorsiq; medulla oriuntur uoluntarij, qui ex ossibus (ut ita dixerim) ligamentales, qui tertio loco, ab his differunt atq; ex musculis originem ducunt, Tendones uocantur. Ne uero æquiuoca nomina obscuritatis aliquid afferant, Qui ex cerebro itemq; ex dorsi medulla ortum ducunt, uoluntarij nerui, qui ex musculis Tēdones, qui ex ossibus ligamenta à nobis appellentur. His itaq; explicatis nominibus, Iam tempus exigit, ut de singulis per se ossibus uerba faciamus, à caluaria scilicet (sic.n. os capitis uocant) incipientes.

De Capitis oſſibus. Cap. I.

Quod os capitis caluaria appelletur, quodq́ in ea ſuturæ quædam ſint, ante diximus, Sed quot qualesq́ & quæ cuiq́ ſit forma, cum non antea expoſuerimus nunc explicabimus. Primumq́ pro capitis figura ſutu rarum numerus poſituraq́ uariatur. Naturalis capitis figura, ad oblongæ ſphæræ potiſſimum ſimilitudinem ſtructa eſt. Alia uero eius (quod φοξὸν uocant) deprauata eſt, & acuminato uertice. Quod ſecundũ naturam habetur priorem ac poſteriorem parte prominentiorem habet, in coq́ tres ſuturæ ſunt, ac duæ quidem tranſuerſæ, quarum altera in occipitio eſt, in ſincipite altera, tertia à medio poſterioris, per capitis longitudinem, ad mediam uſq́ anteriorem extenditur. Anteriorem coronalem uocant, quandoquidem coronæ in ea potiſſimum capitis parte conlocantur. Poſteriorem à litteræ Λ ſimilitudine lambdoidē nominant. Harum ſuturarum figura H litteræ præcipue ſimilis eſt. Naturalis calauariæ ſtructura, ſuturas uti diximus habet. In ea uero quæ faſtigiato eſt uertice ſuturæ ad hunc modum conſtitutæ ſunt. Vbi enim poſterior eminentia perit, ſutura lambdoides aboletur ubi Anterior non adſit, coronalis etiã ſutura deperditur. fitq́ utraq́ remanẽtiũ ſuturarũ figura T litteræ ſimilis.

Harum autem utrinque eminentia deperdita, geminæ quæ seruantur suturæ, ad rectos se inuicem angulos, intersecantes, x litteræ similitudinem referunt. Namque altera quidem transuersa per medium potissimum caput extenditur, altera à parte posteriore per longitudinem in priorem uti in cæteris caluarijs omnibus, tendit. namque hæc semper seruatur, reliquæ cum totius capitis figura uariantes intercidunt. Duæ quoque ab hac æquidistantes lineæ per capitis longitudinem à posteriore in priorem partem super aures feruntur. Hæ autem fiunt duobus inter se ossibus, cohærentibus non per suturam quidem, sicuti ante diximus, sed paulatim sincipitis os instar squamæ descendens, attenuatur, atque in id os, quod infra ab auribus ascendit, subintrat. proptereaque eas nonnulli non suturas simpliciter, sed à squamæ similitudine lepidoιdεις suturas uel conglutinationes appellarunt. à nobis autem euidentioris doctrinæ studio suturæ iuxta aures eiusmodi, lepidoιdεις nuncupentur. Quo fit ut quinque peculiares capitis suturæ sint, lambdoιdes, coronalis, & quæ recta per longitudinem fertur. Duæ item ab hac æquidistantes, quæ in ossibus ad squamæ similitudinem structis habentur. Sunt & duæ aliæ communes supe-

riori Maxillæ:cūq; etiā ossi quod à cunei similitudine sphenoidē uocant, quod à nōnullis inter capitis ab alijs inter maxillæ superioris ossa, (cū inter utrunq; sit mediū) numeratur, idq; cuius nā formæ, quātæq; sit magnitudinis, quemue potissimū locum obtineat, propemodum recensebimus. Extrema labdoidis suturæ ab utroq; latere inferiora, ad basim usq; capitis protēduntur, per mediūq; lapidosorū ossiū, & qua caput primæ uertebræ adnectitur, deorsū feruntur, ibiq; exigua quadam linea transuersa iunguntur. Hanc ipsam primum cum capite, & eo osse quod explicare proposui communem puta. sursum.n. utrinq; ad caua temporum tendit: quo etiā coronalis suturæ extrema perueniunt. Inde etiam rursus deorsum uersa, & ad postremos dētes delata, ad palatum usq; procedit, id quidem os intra se, antedicta uidelicet sutura undiq; terminatum, comprehendens, quod ueluti cuneus, inter capitis & maxillæ superioris ossa immittitur. Huius itaq; suturæ quicquid sursum ad coronalis fines fertur, cum capitis esse commune est. Quod uero ex utroq; latere ad palatum tendit, superiorem maxillē, ab osse ad cunei similitudinem structo (cui id nomen ut clarius intelligatur inditum est) discernit. Id os apophysis quasi explantata & procedentia quædam

habet, quas ab alarum similitudine Pterygoides uocant, cæque utrinque sunt concauæ. Alia autem capitis sutura, quæ ipsum à superiore maxilla diuidit, ex cauis temporum principium sumit, qua scilicet sutura illa communis capiti & ossi sphenoidi, cum suturæ coronalis finibus in ice (uti diximus) conuenit. Inde ad oculorũ sedes procedit: perque eos medios scedens, iuxta mediũ superciliorũ sibi ipsi iũgitur. Quæ cũ ita se habeat, Sex sũt, sphenoide excepto: capitis totius ossa, Duo. s. Sincipitis quibus ea sutura cõis est, quæ recta per capitis lõgitudinẽ fertur. Duo itẽ infra: unũquodque uidelicet ad suã aurẽ. Post hæc, Quintũ os occipitis, sextũ frõtis existimatur. Sincipitis ossa in posteriore quidẽ ad lambdoidis suturæ latera: & in anteriore, sutura coronali: in inferiore suturis squamæ similibus: in superiore uero parte, ea quæ per lõgitudinẽ recta procedit, sutura terminatur. Post hæc deinceps quæ utraque in aure sita sunt, in superiore, suturis squamæ similibus, in posteriore laterũ lambdoidis additamẽtis, ĩ anteriore quidẽ parte, sutura quæ capiti cũ osse sphenoide cõis est discernuntur. Sunt aũt sincipitis ossa quadrilatera: quæ modo diximus triũ laterũ sunt. Quintum os capitis, occiput est, idque lambdoide sutura cum suis additamẽtis, atque ea etiam linea, qua hæc ipsa (uti

diximus) additam ēta iunguntur, terminatur. Id ipsum os, maximum omnium quæ sunt in capite foramen, iuxta primam uertebram habet. Reliquum est os frontis quod coronali sutura, atq; ea, quæ capiti cum maxilla superiore cōis est, distinguitur. Horum autē sex quæ diximus, Sincipitis ossa rarissima et infirmissima: occipitium densissimum firmissimumq;, medium inter hæc ipsa, os frontis habetur. Reliqua utrinq; ad aures posita, multifariam se habent: Nanq; horum pars, quia petræ re uera speciem refert, lithoïdes nominatur. id os, protensis lambdoïdis suturæ finibus terminatur. In eo styloïdes (quia columnæ est similis) processus inest, quem nos ab acus styli'ue scriptorij similitudine Beloneïde seu Graphioïde appellamus: in eodēq; auditus meatus cōtinetur. Altera deinceps eius pars iuxta eas ecphyses quasi exortus dixeris habetur, quorū alter mamillaris dicitur, alter ossis iugalis est. Præter hæc tertia quoq; pars à tēporibus occupatur. De Capitis autē foraminibus in uasorum neruorumq; dissectionibus quorum causa effecta sunt, sermo habendus est. Ex singulis enim seu Arteria, seu Vena, seu Neruus, seu ex his quædam, siue cuncta prodeunt.

De osse Iugali. Cap. II.

Temporis musculo præpositũ est os, quod trãsuersam in medio suturam habet, eiusq́ posterior pars omnis, cum capitis osse, quod iuxta aurem habetur: Anterior cum parte supercilij extrema, ad paruum oculi angulum continuatur, id os totum Ζύγωμα à nostris iugale appellatur.

De ossibus maxillæ superioris. Cap. III.

De suturis quæ superiorem maxillam, à capite & sphenoide osse discernunt, antea diximus. Nũc autem quæ in ea ipsa maxilla continentur, recensendæ sunt. Sed satius fortasse est, explicare prius suturæ uocabulum, quo pacto à recentioribus omnibus anatomicis usurpatum sit. Illi .n. quæ per harmoniam committuntur, suturas quoq́ appellare consueuerunt. Iureq́ id accidit: non enim caluarias similiter omnes deprehendes, in quibus suturæ omnes, serratis exacte compagibus structæ sint, sed aliquando in ipsa ossium structura cernere est, alteri quidem caluariæ suturas inesse, alteri harmonias. à nobis autẽ cum ossa persæpe nonnulla eiusmodi frangerentur: in

imo ita ſeſe mutuo ingredientia inuenimus: ut illorum compoſitio ſuturæ potius ſimilis eſſet, quàm harmoniæ: ob idq; eas omnes ſuturas appellare nemini uerendũ eſt. Prima autem ſub oſſe iugali exoritur: cuius pars poſterius tendens: ſub eiuſdem oſſis concauo deſinit: ibiq; cum communi ſphenoidis oſſis ſutura committitur. Altera partim recte: partim oblique: ſurſum ad oculorum ſedes procedens: per medium illorum ambitum inferiorem fertur. Mox ibi tripartito ſcinditur: Altera enim pars magnum prope angulum exteriore in parte ad medium ſuperciliorum procedit. Quæ deinceps huic ſuccedit: per concauum ſub eodem angulo ad communẽ capitis ſuturam pertinet: eademq; angulũ ipſum cõprehendit: et illi quoq; naturale foramentũ ſubiectũ, quod omniũ quæ ſunt in eo loco foraminum, maximum eſt. Sub dictis duabus ſuturis, tertia pars antedictæ ſciſſuræ, inferiorem in ſede oculi ambitum inſcendens, interius ad imum tendit: ibiq; cõmuni capitis ſuturæ iungitur. Quo fit ut terna maxillæ ſuperioris oſſa, ab utraq; parte cenſeantur: quibus capiti ipſi committitur. Horum maximum habetur, quod iuxta iugale ſitum eſt: nam nonnihil temporis, ſupercilijq;, & ſedis oculorum, totumq; exigu-

um angulum in se comprehendit, & ad eam usque partem quæ malum appellatur, procedit. Deinceps situ ac magnitudine os illud in oculo ipso habetur, quod neruos ad superiorem maxillam tendentes continet. minimum omnium, iuxtà magnum oculi angulum locatum est. Nonnulli *autem* Anatomici, *qui tria hæc ossa, quæ ad oculorũ radicem subeunt, unum esse tradunt: geminas quibus distinguuntur suturas, uel omnino non uident, uel tanquam exiguas dedita opera prætermittunt.* His *omnibus quæ tria esse diximus, ab utroque latere, os unum insigni magnitudine subiacet, cuius os mali, dentiumque omnium, exceptis incisorijs, alueoli partes sunt.* Hæc *suturis quatuor discernuntur, Supra quidem, ea quam dudum diximus, ab osse iugali, ad medium superciliorum ascẽdere, infra uero ea quæ per medium palatũ recta procedit: quas reliquæ duæ copulant, ea uidelicet, quæ à medio superciliorum incipiens, ac iuxta nares procedens, inter caninum, & incisorios dentes defertur, & ea cuius pars, quantum scilicet extremum ambit dentem, cum communi sphenoidis ossis sutura conuenit, reliquum peculiare est, quo ad eum recta palati sutura coniungitur.* His *os-*

sibus quæ maxima esse proposui, duo alia exigua adiacent, qua scilicet narium foramenta ad palatum tēdunt: quæ peculiari antedictæ suturæ parte, atq; ea etiā sutura quæ transuersa à sphenoide osse inter extremos dentes procedit, terminantur. His quidem suturis ab ambientibus ossibus secernuntur, ipsa inter se recta palati sutura diuiduntur.

De Ossibus Nasi. Cap. IIII.

Nasi quoq; ossa duo sunt, quæ suturis à medio superciliorum descendentibus discernuntur. Has+ duas esse in maximorū ossium enarratione diximus. Præter eas tertia quædam in naribus ipsis sutura est, quæ à medio superciliorum incipiens, recta, à summis ad imas nares procedit. His ossibus inferiore in parte Cartilaginea tenuiaq; corpuscula (alas uocant) ab utroq; latere adnascuntur. Superest in maxillæ superioris extremo, Os unum, in quo dentium, qui secant, radices & alueoli continentur. id ipsum, plerumq; simplex esse uidetur, propterea quod ossa ex quibus structū e, exactissime cōmittuntur. Interdū aūt sutura ĩ cadaueribus admodum exiccatis manifeste apparet, illi quidē recta, quæ per totū palatū porrigitur,

+ τριττὰ legerem διττὰ.

quo fit ut perspicuum sit, iure de numero ossium maxillæ superioris dissensionem esse. a nonnullis enim non Sex, sed Duo, prima omnium censentur paruulis, uidelicet quæ intus in oculis insunt prætermissis. Alij inferiora narium foramina magnis ossibus adscribunt. Sunt qui hæc separent: amboq; os unum faciant. illud etiam quod in maxillæ superioris extremitate (uti diximus) habetur: nonnulli simplex, nonnulli ex duplici osse constitutum esse affirmant. Ante autem hæc omnia sphenoides inter maxillæ superioris ossa adnumerant. Quod si ea ad quam plurimum numerum ab aliquo redigenda sunt, erunt quidem in tota maxilla superiore quindecim, si uero ad quàm minimum: non plura erunt quàm octo, quæ sane omnia deinceps conmemorabo: incipiamq; à priore diuisione, qua quindecim esse censa sunt. Sex itaq; erunt, quæ prius retulimus, quæq; à communi capitis sutura: itemq; ab ea, quæ à temporibus sub osse iugali, & inferioribus oculorum palpebris ad medium superciliorum ascendit, continentur. Duo deinde grandia, in quibus mala, dentesq; ferè omnes (uti recensuimus) insunt. Alia item duo iuxta narium foramina, adde etiam ipsarum narium duo, mox in maxillæ ipsius extremitate duo,

quibus dentes qui secant infixi sunt, atque etiam præ cunctis sphenoides quod ex omnibus nulli alteri coniugatum ac simplex est. Totius autem maxillæ superioris ossa, ad hunc modum in octo diuiduntur. Sex quidem: duo prima numerantur, quod in parte maxillæ extrema habetur unum, itidem quod iuxta narium foramina situm est unum, narium peculiaria duo, Omnium item maxima, in quibus mala dentesque ferè omnes (sicuti diximus) sedem habent, duo censentur. Superest sphenoides, quod ex omnibus tantummodo simplex & coniugationis est expers.

De Dentibus. Cap. V.

Dentes in ossium numero habendi sunt, & si secus nonnulli sophistæ arbitrentur. Quod si eos à nobis ossa appellari non sinunt: æquum sanè erat alio illos nomine donare. Non enim Cartilagines: non Arteriæ, nō Venæ, nō Nerui (uti perspicuo patet) nuncupandi sunt, multoque etiam minus nec Adipis, nec Capilli, nec Carnis, nec Glādulæ, neque ullius simpliciter corporis particulæ nomē, illis accommodari potest. Quod si neque in uenarum, Arteriarum, Neruo-

rum, musculorum'ue, aut uiscerum : neq; in ea, quam modo tractamus, ossium Anatome, de dentibus agemus: nusq; omnino de ijs mentio babenda est. Quare perpetuo ualeant sophistæ. Dentes sexdecim utraque maxilla habet: priores quaterni: quia secant, τομεῖς appellantur. hi omnes singulis radicibus nituntur. his deinceps canini utrinq; hærent. quibus singulæ quoq; radices insunt. Vltra hos: Maxillares quini, ab utroq; latere, sed qui maxillæ superiori infixi sunt: ternis: qui inferiori, binis radicibus adhæreſcunt. nonnullis tamen exceptis, qui supra sæpe cum quaternis: infra, cũ ternis radicibus deprehenduntur, præsertim duo omnium primi interiores. Tertius perraro eiusmodi esse inuenitur. Nonnullis autem non utrinq; quini maxillares, sed quaterni seni'ue oriuntur. Eos non modo maxillares: sed molares quoq; appellant. ex translatione (uti arbitror) nomine sumpto, quod ijs cibi, uelu ti molis cereales fruges, tenuantur & atteruntur. Caninis nomen inditum est, quod canum dentibus q; simillimi sint τομεῖς autem uocant, siquidem ad cultri similitudinem, ad eos cibos suapte natura incidendos ualent, qui mollitiem in se habent : sicuti ad dura cibaria nõ secanda, sed admodum confringenda canini constituti sunt. Omnes in suorum ossium concauis in-

figuntur. Ossa quibus continentur dentes: Phatnia: quæ subeunt foramina: Bothria appellant. Ex Ossibus Dentes tantummodo, mollium cerebri neruorum participes sunt, ob idq; soli euidentem sentiendi uim habent.

De Ossibus maxillæ inferioris. Cap. VI.

Maxillæ Os inferioris non est (ut quispiam putat) simplex, id.n. coctum in summa menti extremitate laxatur, ob idq; ipsum iam coaluisse manifestum inditium est. Pars eius quæ quasi capitulata est, duobus quasi cornibus terminatur, quorum alterum in mucronem desinens, Tendonem à temporis musculo descendentem recipit. Alterum capitis ossi sub eo exortu, quem mamillarem uocant, alligatur, ibiq; in paruulũ sinum, rotundo quodam quasi tuberculo sese inserit.

De Spina. Cap. VII.

Spina ex uertebris quatuor et uiginti constat quæ si plures paucioresue sint, sicuti capita deprauatæ figuræ

quæ fastigiato sunt uertice præter naturam sunt. Harum contextus omnis, in ceruicem, dorsum, lumbos, & sacrum os diuiditur. Ceruix capiti adnectitur, Huic dein dorsum cui par inest quæ & pectori longitudo. Quod subest reliquum, lumbi appellantur, quorum pars ultima sacro, latóue (ut nonnullis placet) osse finitur. Septem i collo uertebræ sunt: duodecim ad costas, ad lumbos quinq;. Inprimis itaq; de ceruicis uertebris (nihil enim refert an ceruicē, collum'ue appellemus) dicendum est.

De Vertebris Colli. Cap. VIII.

Ex uertebris colli primæ quidem duæ inter se undiq; colligantur, reliquarum uero quinq; anterior pars nexu cōstricta firmissimo coalescit. Neq; id quidem (ut nonnulli putant) per cartilaginem fit, uerum ea membrana quæ geminas spinalis medullæ tunicas extrinsecus ambit, sese in mediam ipsarum sedem insinuās conmune utrisq; uinculum præbet. Eadem ratione uertebræ omnes se habent, duabus primis exceptis, uti demonstrabimus. Cum autem capitis duplex sit motus, alter quidem annuendo abnuen-

do'q; fit, alter in latera, illum, uertebræ secundæ processus (qui quia figura est turbinata pyrenoïdes dicitur) potissimum præstat. Hunc uero summa uertebra quum capitis coronis adnectitur, eius scilicet, & ipsius capitis transuersæ partes efficiunt. Pyrenoïdes autem sursum spectat, atq; ab anterioribus uertebræ secundæ partibus proficiscens, ualido quodam rotundo'q; ligamento capiti alligatur, ciq; summa uertebra locum cui apte ac tuto innitatur præbet, in eadem'q; transuersum quoddam ligamentum oritur, quod illi intus aduoluitur. Hunc ipsum processum à dentis similitudine odontoïde uocant. Vnde Hippocrates totam secundam uertebram dentem denominauit. In inferiore quoq; summæ uertebræ parte duo item sunt sinus leniter caui, quosq; ab ocularis sinus similitudine glenoïdes appellant, similes superioribus, sed sinus superiores cum caput ipsum excipiant, non ab re sunt maiores, infra uero minores sunt, qui uertebram secundam admittunt. Summa uertebra latissima tenuissima'q; est, secunda angustior, ualidior'q; ac reliquæ deinceps eodem modo se habent. Quo enim spinæ medulla in gignendis neruis consumitur attenuatur'q; magis, eo inferiorum uertebrarum foramina

minuuntur. Quorum unumquodq; medullæ quam complectitur crassitudini æquale est. Atq; id in uertebris omnibus commune est, quemadmodum transuersorum quoq; processuum, eorumq; qui deorsum sursumq; uersum spectant quibus inter se connectutur, communis est ratio. Quod ad cætera attinet in pluribus quidem conueniunt, in paucis differunt, Quod dicemus postea. Posteriorem processum quem spinam uocant, omnes habent uertebræ, prima excepta, quæ dumtaxat in parte anteriore exiguum quendam exigit processum. Ex cæteris omnibus uertebris, earum tantum quas ceruicis esse diximus transuersi processus, semper perforati sunt, septima eademq; ultima excepta, cui interdum etiam sed raro à lateribus foramina insunt. Hos ipsos processus solæ ceruicis uertebræ leniter quasi bipartitos gerunt, præter duas primas, in quibus simplices habentur, in sexta uero duplices manifeste apparent, & cæterorum omnium maximi, sicuti & ea ipsa maxima est, quorum internus latus admodum est. Pars cuiuslibet uertebræ anterior qua inter se coalescunt, earum potissimũ quæ in ceruice sunt (prima excepta) oblonga est. Neruis autem ex spinæ medulla orientibus, ac iuxta uerte-

brarum compages prodeuntibus, utraq; uertebra parem primæ quasi operam confert, in cæteris superior aut magna ex parte, aut omnino id præstat.

De Vertebris Dorsi. Cap. IX.

Quod Thoracis uertebræ sint duodecim antea diximus, præterq; quod aliquando (tametsi raro) aliquibus uel desit una uel supersit, Sed superesse rarius quam deesse inuenitur. Hæ omnes ad decimam usque processus habent permagnos, tum eos qui sursum deorsumq; uersum spectant, tum uero etiam transuersos quibus costæ adnectuntur. Corpus autem ipsorũ a superiori parte ad inferiorem leniter protensum, inter eos sensim desinit qui insequuntur. Hæ item Dorsi uertebræ ad decimam usq; spinæ colli persimilem spinam conficiunt, à summo, scilicet ad imum tendentem. Rursus quæ infra decimam est ab imo ad summum protenditur. Sed in duabus quæ decimam subsequuntur, haud ita planè id apparet, ut in reliquis. idem quoque processibus transuersis accidit, nam qui supra decimam sunt deorsum,

qui infra sursum spectant. Qui in decima duntaxat habentur, in neutram partem inclinant. Hæc enim nō modo sursum, sed deorsum quoque spectantes processus, tanquam tubercula quædam, sicuti prima ceruicis uertebra sinus utrinque, non admodum desidentes habet. In cæteris supra quidem decimam processus qui sursum uergunt extuberantes, qui deorsum leniter sinuati sūt. Infra uero contraria esse solet ratio.

De Lumborum Vertebris. Cap. X.

De Lumborum uertebris omnia ferè prius retulimus. Nam quod quinque omniumque maximæ & crassissimæ sint, quodque angustum in singulis intus foramē tenuisque medulla insit, Quod sursum illarum processus spectent, Quod ab ea duntaxat uertebra quæ præposita ē neruus exiliat, Quod sursum deorsumque uersum spectantium processuum, quibus inter se colligantur, eorum quidem qui super imponuntur extrema extuberantia, eorum qui subijciuntur leniter caua sint, ante diximus. In hoc autem capite si quid in his est proprium rarumque quod non sit in alijs explicabimus. Singulæ ergo lumborum uertebræ interiore in

parte foramina nullo ordine disposita habent, in eaq; sese inserunt uenulæ, ibiq; permultæ manifestæq; apparet. In cæteris uertebris uel nullæ usq;, uel perexiguæ omnino spectantur. Hæ quoq; uertebræ processu quodam abundãt ad inferiora uergente, isq; iuxta nerui ortum situs est, quem nonnunq; uertebræ omnes habent, in postremis aliquando, uel pusillus admodũ, uel nusq; cernitur. idem supra positis uertebris, non secus ac duabus dorsi postremis semper inest.

De Osse Sacro. Cap. XI.

Id os uertebris, qua scilicet cum ea quæ supra posita est, alligatur, proportione respondet, Namq; inferiores, uertebræ illius processus ab Osse sacro excipiuntur, sicuti eos ipsa qui supra se siti sunt recipit. Eius quoq; spina similis est ei, quam cæteræ habent uertebræ. Ipsius autem transuersi processus grandes patentesq; sunt, quibus exteriore in parte sinus inest quidã leniter cauus, in eũq; iliũ ossa ingrediũtur. Id ipsũ Os ex tribus particulis, tanq; ex proprijs quibusdam uertebris constructum est. harumq; in extremitate os aliud quartum (quod coccyx nominatur) ad-

ditũ est. Hæc si coquendo relaxentur deglutinenturq́ ad uertebrarum similitudinem structa esse uidebuntur. Nerui autem qui à spinæ medulla, per sacri ossis foramina prodeunt, iuxta suarum ueluti uertebrarum compages sicuti per spinam totam prosiliunt, non tamẽ ab utroq; latere, sed intrinsecus quidem atq; extrinsecus, hiq; omnes tria constituunt paria.

De Coccyge. Cap. XII.

In imo lati ossis, aliud os subest, quod coccyx appellatur, idq́; ex tribus peculiaribus particulis cõstat. Eæ plus cartilaginis potissimumq́; in extremo q̃ latum os habent. iuxta earundem compages, nerui posteriore ex parte prodeunt. Gemini priores, ex ea oriuntur parte, qua coccyx latum os attingit: insequens par inde ortum habet, ubi prima huius ossis pars cum secunda committitur. Duo alij inde egrediuntur, qua secunda eiusdem pars, cum tertia coniungitur. Iuxta tertiæ huius extremitatem quod reliquum est ex spinæ medullæ, simplex nulliq; associatum prosilit.

De Thoracis Ossibus.

Cap. XIII.

Os pectoris, Costæ, itemq; ex spina Dorsi uertebræ, Thoracis sunt ossa. Costæ ab utroq; latere duodecim, Singulæ enim cum singulis uertebris connectuntur. Ossa pectoris per synarthrosin, inuicem copulantur. Sunt autem numero septem sicuti costæ quæ cum eo alligantur. Imo pectoris ossi Cartilago triangula adnascitur. Cum uertebris, costæ singulæ ad hūc modum nectuntur. Ad radicem transuersi processus, costæ principium, extanti quodam tuberculo super inseritur, ibiq; sinu paruulo & leniter cauo excipitur, amboq; tum sinus, tum costæ principium ad superiora magis uergunt. A radice deinde per totum transuersum processum costa superuehitur, in ipsiusq; extremo, alio etiā nexu ad inferiora uergente constringitur. Quo fit, ut costa duobus modis ipsi uertebræ annectatur. Rursusq; costarum connexio cum osse pectoris latet admodum sensum, apparet tamē membranosis ligamentis quibus undequaq; contegitur remotis. Nanq; ibi singularum pars Cartilaginosa in tuberculū desinēs, singulis pectoris ossibus lenē quendā & ī superficie sinū in se habētibus nectitur. Quarū motus

exiguus adeo est, ut synarthrosis appellari queat. In multis quidem alijs corporis partibus de structuris ossium ambigitur, incertumq́ue est an ea per diarthrosin uel Synarthrosin copulentur. Tota pectoralis ossis figura, à nonnullis quia gladij similitudinem repræsentat, xiphoides nominatur. Alij non pectorale os totum, sed eam dumtaxat Cartilaginem quæ in imo eius est, ad hunc modum uocant. Costis non una est simplexq́ue figura, namq́ue ubi uertebris annexæ sunt, in anteriora pariter atq́ue inferiora feruntur, multumq́ue ita progressæ, ad os rursus pectoris protinus uersæ recuruantur. Ob idq́ue quicquid cum pectoris osse committitur, non os est, sed in Cartilaginem degenerat. Quinque quæ supersunt costæ Nothæ appellantur. Eæ cum septo transuerso atque inter se connatæ conglutinatæq́ue sunt, & in exquisitam Cartilaginem finiunt. Postrema ab alijs tantummodo in imo secernitur, ac re uera notha est, ijs atque alijs costis non par omnibus longitudo, sed supernæ infernæq́ue breuiores sunt, mediæ prolixiores.

De Scapulis. Cap. XIIII.

Scapulæ post Thoracem sitæ sunt, eæ cum osse ce-

cipitij spinaq́, cumq́ etiam Thoracis costis & co osse quod gutturi præiacet, musculorum opera copulantur. Eædemq́ inæquales sunt satis, atq́ oi ex parte dissimiles gibbæ quidē exteriore ex parte, intrinsecus simæ. Ipsæ ēt in ima basi tenues oblōgæq́, sūma ī parte Crassæ paruæq́ sunt. Os scapulæ maiore ex parte cartilagine, sed uberius in imo contegitur, à spinaq́ tenue inchoatur, paulatimq́ plenius efficitur, donec ad acromij locum peruenerit, ibiq́ cum iugulo connectitur, hanc ipsam compactionem nonnulli anatomes periti acromion uocant. Alij præter hæc ambo quæ coniunguntur, tertium os esse inquiunt, quod in ipsis tantummodo hominibus deprehenditur, id cataclida & acromion appellant. In ea parte, scapularū ossi processus quidam subest, quem scapulæ ceruicē nominant, isq́ in extremo in acetabulum desinens, cū humeri capite alligatur. Est etiam huic Ossi alter interiore in parte exiguus acutusq́ processus, qui, cum anchoræ uel coruini rostri similitudinem referat ancyroides à nonnullis, coracoides ab alijs nuncupatur, quandoquidem extrema eius pars uti corniculæ rostrum exterius inclinat.

De Iugulis. Cap. XV.

Iugula ab utroq; latere summæ pectoralis ossis extremitati annectuntur, caq; fistulosa sunt, figuráq; & crassitie inæquabili. Pars eorum inferior qua pectoris ossi alligatur, crassior cæteris rotundiorq; est. huic succedens longe gracilior. Quod reliquum est totũ rotundum inæquabileq; est, quoad cum scapularũ osse committitur, ibiq; quasi latiusculũ est. Mediæ iuguli totius partes exterius gibbæ sunt, præsertim quæ ad scapulas tendunt.

De Humero. Cap. XVI.

Maximum omnium os humeri (femore excepto) est, idq; utrinq; supra infráq; alligatum est. Summa eius pars grandiusculum habet caput, paruæ quidem ceruici coagmentatũ adnatumq;. In eo iuxta anteriorem partem sinus quidam est, cuidam quasi patulæ scissuræ simile, qui totum ipsum caput in duo quasi tubercula bifariam diuidit. Pars autem inferior in tubercula desinit inequalia, quorum ei quod extrinsecus situm est radij capitulum adnectitur, cũ eo uero quod

eſt interiore in parte, nullum os prorſus committitur. Eamq́ ob cauſam & ſi paulo eſt grandius, longe ma ius apparet, ꝙ os exterius. In ima humeri parte ſinus perſimilis eſt concauis trochlearum orbitis, cubitus hunc circum mouetur. Vbi autē ſinus hic deſinit in ex tremis utrinq́ lateribus duo prætereа ſunt ſinus quo- rum anterior poſteriore eſt minor. Ii Cubiti coronas hoc eſt acutos proceſſus excipiūt, horūq́ anteriorē cū cubitus ĩ ĩno fleſtitur, āterior ſinus, cū tenditur, po ſterior poſteriorem recipit. Cæteræ humeri partes rotundæ, nec rectæ, nec ſimiles ex toto, gibbæ quidem anteriore atq́ exteriore in parte, in poſteriore atq́ in teriore ſimæ ſunt.

De Cubito. Cap. XVII.

Pars omnis quæ inter humerum, & carpon quod brachiale uocant, ſita eſt, eiuſdemq́ etiam partis os grandius, cubitus appellatur. Is alteri ſubeſt oſſi, quod radium nominãt, huiuſq́ pars extrema ſuperior, le- niter caua, exterius humeri tuberculum recipit, eiq́ alligatur. cuius quidem connexionis id mu- nus eſt totam uidelicet manum modo in pronum, modo in ſupinum adducere. Cubitus duos acutos

habet processus, quos coronas uocant, quorum anterior minor est alter quidem grandior, ab iisque cubiti ipsius sinus, sigmæ litteræ similis comprehenditur. In hunc sinum, humeri, orbita, quæ trochleæ similis inter duo eius tubercula sita est, inscritur. Huius autem nexus tendendi, curuandique totam manum offitium est. Radius supra infraque ualidis ligamentis cubito illigatur, media inter se omnino dehiscunt. Vterque adnatam appendicem iuxta brachialis partes habet, sed ex interiore parte concauam, extrinsecus gibbam. In sinum eiusmodi se se brachiale insinuat anectiturque. Cubitus minimo digito, pollici radius respondet. Inest autem Cubito ex abundantia quadam processus quem à columnæ similitudine styloide appellant, isque brachiali etiam nectitur. Ad hunc quidem nexum pertinet, brachiale in obliquum ducere, ad alterum uero in rectum, cuius opera summam manum extendimus inflectimusque.

De Brachiali. Cap. XVIII.

Prima pars palmæ græci carpon, nos brachiale appellamus, ex ossibus octo, duplici quidem ordine

distinctis constructa est. Dura omnia, & paruula, nec medullosa, multiplicisque figuræ sunt. Nam partim gibba, partim sima, partim recta, partim orbiculata, cernuntur. Cuncta nerueis cartilaginosisque nexibus inter se per synarthrosin constricta non (ut nonnulli arbitrantur) connata sunt, exteriore quidem in superficie leniter gibba, sinuata intrinsecus. Pars brachialis superior ex tribus ossibus constat, quæ in rotundam quasi figuram structa, cum cubito, radioque, & styloide processu annectuntur: hoc tamen excepto, quod brachialis Os quod minimũ digitum spectat, exiguo lenique sinu styloide cubiti processum recipit. Ex his autem medium, ibi potissimum sedem habet, ubi cubitus radiusque inter se copulantur. Tertium quod bipartitũ est à radio comprehenditur. Pars brachialis inferior, quatuor ipsius ossibus metacarpio quod quasi post brachiale dixeris colligatur. Quintum uero ijs brachialis partibus insidet, quæ iuxta processum, cubiti styloide potissimum sitæ sunt.

De Postbrachiali ac digitis. Cap. XIX.

Inter digitos ac brachiale, ossa quæ ad eos tendũt,

& palmã explent, postbrachiale appellant, idq; brachiali per synarthrosin, at priori digitorum phalangi scytalidiue (sic enim uarie a nonnullis digitorum ossa nominantur) per diarthrosin alligatur. Pollicis tantũmodo prius internodium, ex transuerso ipsi postbrachiali annexum est. Quare singuli ex ternis ossibus constant priori semper internodio in subsequentis sinum subeunte. Iureq; dicendum est pollicem ipsum ex triplici osse constructum esse, primumq; eius internodium cum postbrachiali minime cõnumerandum, cũ ab utraq; parte per diarthrosin connectatur, quod primis digitorum, non postbrachialis ossibus accidit. Quo fit ut recte dixerit quispiam, ex quatuor dumtaxat postbrachiale, ipsos autem digitos ex quindecim ossibus constitutos esse. Qui uero os pollicis tertium postbrachiali adscribũt, ipsum quidẽ ex quinq;, digitos uero ex quatuordecim ossibus constare affirmant.

De Ossibus quæ cum osse sacro committuntur. Cap. XX.

Rectis ab utroq; latere magnisq; lati ossis processi

bus duo quædam ossa apposita adstructaq; sunt, quibus integris, nullum nomen inditū est. Nam latæ ipsorum superiores partes, ilium ossa, exteriores post femoris ingressum inferioresq;, coxendicum, quæ inde in anteriora protensæ, tenuesq; & foratæ atq; inter se in extremo connatæ sunt, pectinis ossa appellantur. Vtræq; Coxendici prægrande acetabulum inest, cum femoris capite, nexu ualidissimo copulatum connatumq;.

De Femore. Cap. XXI.

Os Femoris magnitudine cunctis animantis ossibus præstat, id supra coxendici, infra tibiæ alligatur. Superiori in parte rotundissimum caput habet, prolixæ quidem ceruici ad interiora inclinatæ adnatum. Infra leniter patescens, in duo tubercula desinit, adeo quidem grandia, ut capita possint appellari. eaque tibiæ annectuntur, non modo membranosis

ligamentis, quibus tota dearticulatio circundatur, sed tribus quoque alijs ualidis rotundisque, quorum unum ab exteriore totius connexionis parte, ab interiore alterum, à medio posterioris interiorisque tertium porrigitur. Totius autem femoris forma anteriore in parte exterioreque gibba, in posteriore interioreque sima est. Sub huius ceruice duo exigui sunt processus (trochanteras uocant) quorum exteriorem, qui longe maior est, gluton hoc est natem appellant.

De Tibia. Cap. XXII.

Tota pars cruris, quæ inter talum genuque posita est. eiusdemque etiam partis, os grandius Tibia appellatur. Hæc interiore in parte sita est eique tantummodo femur ipsum annectitur. Os autem quod extrinsecus locatum est, sura nominatur, quæ crassitudine tibiæ ad modum cædit, nec adeo protenditur, ut genu ipsum contingat, uerum supra infraque tibiæ per synarthrosin alligatur, media inter se penitus dehiscunt. Tibia qua femori copulatur, magna quidem adnata coagmentataque appendice duplicem in se sinum habente, capita femoris sese insinuantia recipit. Inter eos tibiæ sinus

eminentia quædam surgit, neruea cartilagineáq;, quæ inter femoris tubercula ueluti in imam quandam scissuram inseritur. Tibiæ quicquid anteriore in parte tenue & carnis est expers Crea dicitur. imæ ab utroq; latere tibiæ suræq; partes malleoli nuncupantur, ijq; gibbi rursus & omnino carne carentes, extra alia prominent. hos ipsos permulti talos uocant, sed errant penitus, nam sub his utrinq; talus continetur, ac undequaq; contegitur, ut ne cũ tangere quidem possis. Malleoli extremæ tibiæ suræq; processuũ partes sunt, gibbæ quidem exteriore ex parte (uti patet) intrinsecus cauæ.

De Patella. Cap. XXIII.

Qua femur tibiæ annectitur, os extrinsecus cartilaginosum rotundumq; appositum est, quod gibba & ueluti tubercula subiectorum ossium, aptis sinibus comprehendit, paulumq; intumescens quod inter femur tibiamq; spatium patet complectitur. id ipsum os Patella à nonnullis, Mola ab alijs appellatur.

De Pedis ossibus. Cap. XXIIII.

Talus ab imis tibiæ suræq; processibus (uti paulo ante diximus,) comprehenditur. Eius pars quam πτέρνον uocant sursum uergit. Posteriores leuigatæ

πτέρνον ea pars in talo est quã pronã uocãt, queq; fortasse quatrio (ut Isidori utar uerbo) appellari pot,

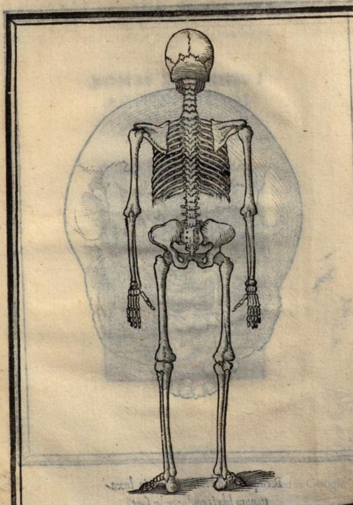
omnes, modiceq́ orbiculatæ sunt, & ad superiora potius spectant. Anteriores rotundo quidem capite oblongæ ceruici adnato, cum eo osse connectuntur, quod ad cimbæ similitudinem scaphoides nuncupatur. Ab utroq́ latere dextro uidelicet ac sinistro in duo extantia supercilia desinens, sub tibiæ suræq́ cauis excipitur. Ipsius quoq́ pars interna læuorem ferè habet. Huic subest os pedis maximum, quod calcem uocant, idq́ ipsum & rotundas partes ex talo recipit, & geminos, quos habet excessus in sinum eius percõmode inserit. Pars uero qua ingredimur leniter rotunda & latiuscula est. Posterior quoq́ rotunda est, caq́ tibiæ rectitudinẽ admodũ excedit. Ex partibus eius anterioribus quæ è regione magni digiti sita est, ipsius tali capiti subiacet, nec cum altero osse copulatur, at eius extremitas quæ minimo digito respondet, cum eo osse quod à tesseræ similitudine cyboides uocant, per synarthrosin nectitur. Cyboides autem à parte exteriore iuxta scaphoides positum est, uerũ hoc qua cũ talo iungitur sinuatũ, cyboides gibbũ ẽ. Tria deinceps ossa paruula, inferiori scaphoidis parti per synarthrosin copulantur, cum quibus etiam exteriore ex parte cyboides pariter porrigitur. Post autẽ qui-

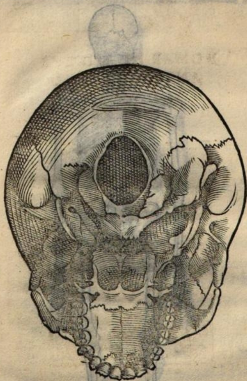
tuor hæc ossa, prima pars pedis quam tarson uocant, finitur.

De Ossibus Plantæ. Cap. XXV.

Planta inde inchoatur, quæ ex quinque ossibus constructa est. Post hæc deinceps pedis digiti siti sunt, qui ex ternis internodijs omnes, ad eorum quæ in manu sunt similitudinem constant, pollice tantum excepto, qui inter alios, ex duplici osse constitutus est. horum dearticulationes membranosis, quæ uero in talo calceque habentur ualidioribus ligamentis, quorum nonnulla neruea cartilaginosaque sunt, constringuntur. Sed hæc (ut puto) Tyronibus, primaque de ossibus rudimenta addiscentibus sint satis. Horum utique contextus compactioque sceletos dicitur. Quod si quod ossiculum alibi, ut pote in corde, in naso, in gutture, itemque in aliquo ex digitis, ut quæ à sesami similitudine sesamoide uocant, aliudque eius generis deprehenditur, non est necessarium hoc opere pertractare.

Reliquæ membratim figuræ in luxationum libris conlocandæ sunt.

ROMAE IN AEDIBVS
ANTONII BLADI.
M.D.XXXV.

